

Член 2

По исклучок на член 1 од ова решение, се одобрува увоз во Република Северна Македонија на:

1) домашни и диви свињи кои не потекнуваат од региони наведени во Прилогот кој е составен дел на ова решение,

2) семе за вештачко осеменување, јајце клетки и ембриони од свињи кои не потекнуваат од региони наведени во Прилогот на ова решение,

3) свинско месо, производи од свинско месо, преработки од свинско месо, мешовити и други производи кои содржат свинско месо, нуспроизводи и деривати на нуспроизводи од свињи, кои не потекнуваат од региони наведени во Прилогот на ова решение,

4) производи од свинско месо, преработки од свинско месо и мешовити производи кои содржат свинско месо кои потекнуваат од региони наведени во Прилогот на ова решение, доколку свинското месо од кое се добиени било подложено на еден од следните специфични третмани, и тоа:

- обработка во херметички затворен контејнер до F0 вредност од три или повеќе;

- термички третман што обезбедува постигнување на температура од најмалку 80°C што треба да помине низ производот од месо во текот на преработката на месото;

- термичко третирање на производите од месо, во херметички затворени контејнери на температура од најмалку 60°C за период од најмалку 4 часа, што обезбедува постигнување на температура од најмалку 70°C во внатрешноста на производот за периодот од 30 минути;

- природна ферментација и созревање на месото во времетраење од најмалку девет месеци за обезкостено месо, кое треба да ги добие следните карактеристики: Aw вредност од најмалку 0,93 или pH вредност од најмалку 6,0 и

- природна ферментација и созревање во времетраење од најмалку 190 дена за шунка и 140 дена за слабина,

5) нуспроизводи и деривати на нуспроизводи од свињи кои потекнуваат од региони наведени во Прилогот на ова решение, и тоа:

- четини за индустриска употреба, доколку биле подложени на еден од следните третмани:

а) вриење во период од најмалку 30 минути и

б) потопување во 1% раствор на формалдехид во времетраење од најмалку 24 часа,

- кожи и трофеи, доколку биле подложени на еден од следните третмани:

а) вриење во вода за период кој ќе овозможи целосно отстранување на органски материи освен коски, бивни и заби,

б) потопување во 4% раствор на натриум карбонат (Na_2CO_3) со одржана pH вредност од 11.5 или повеќе, во времетраење од најмалку 48 часа,

в) потопување во раствор на мравја киселина (100кг сол (NaCl) и 12 кг мравја киселина на 1000 литри вода) со одржана pH вредност од 3 или повеќе, во времетраење од најмалку 48 часа,

г) во случај на сирови кожи, третман од најмалку 28 дена во сол (NaCl) кој содржи 2% на натриум карбонат (Na_2CO_3) и

д) третман во 1% раствор на формалин во времетраење од најмалку 6 дена,

- течно и цврсто шталско губриво, доколку е подложено на еден од следните третмани:

а) влажен термички третман на температура од 55°C во времетраење од најмалку 1 час и

б) влажен термички третман на температура од 70°C во времетраење од најмалку 30 минути,

- други нуспроизводи и деривати на нуспроизводи кои не се наведени во алинеите 1, 2 и 3 од оваа точка, доколку биле подложени на еден од следните третмани:

а) термички третман на температура од 90°C во времетраење од најмалку 1 час,

б) термички третман на температура од 121°C во времетраење од најмалку 10 минути под притисок од најмалку 3 бара (bar) и

в) друг еквивалентен третман кој ќе го уништи вирусот на Африканска свинска чума.

Член 3

Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 02-4404/1
19 декември 2025 година
Скопје

Агенција за храна
и ветеринарство
Директор,
д-р Оливер Миланов, с.р.

Прилог

Регион во Кралството Шпанија:

- Општина Барселона.

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

5066.

Врз основа на член 65 став (6) од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 14/24, 224/24, 3/25 и 144/25), а во врска со член 3 од Мултилатералната спогодба меѓу Европската заедница и нејзините земји членки, Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Бугарија, Република Хрватска, Република Македонија, Република Исланд, Република Црна Гора, Кралството Норвешка, Романија, Република Србија и Мисијата на Обединетите нации за привремена администрација на Косово за основање на Европската заедничка воздухопловна област ратификувана со Законот за ратификација на Мултилатералната спогодба („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/07, 98/09 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 259/19), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство донесе

П РА В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ, ПОСТАПКИТЕ И ДРУГИТЕ УСЛОВИ ЗА БЕЗБЕДНО ПОЛЕТУВАЊЕ И СЛЕТУВАЊЕ НА ЦИВИЛНИТЕ ВОЗДУХОПЛОВИ

1. Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот, постапките и другите услови за безбедно полетување и слетување на цивилните воздухоплови.

Член 2

Поимите и кратенките употребени во овој правилник го имаат следното значење:

- планински терен е област над 1850 метри надморска височина,

- нестандартна инструментална процедура за летање е процедура за летање која, поради која било безбедносна причина, отстапува од условите/стандардите утврдени во документите од членовите 3 и 4 на овој правилник,

- AIP е Зборник на воздухопловни информации,

- SID (Standard instrument departure) е стандардна инструментална процедура за полетување,

- STAR (Standard instrument arrival) е стандардна инструментална процедура за пристигнување,

- IAF (Initial approach fix) е контролна точка на почетниот (сегмент) на приодот,
- IF (Intermediate fix) е контролна меѓу-точка,
- FAF (Final approach fix) е контролна точка на завршниот приод,
- MAPt (Missed approach point) е точка на неуспешен приод,
- IAP (Instrument approach procedure) е процедура за приод по инструменти,
- GNSS (Global Navigation Satellite System) е систем за глобална сателитска навигација,
- RNAV (Area navigation) е зонска навигација,
- RNP (Required navigation performance) е ниво на перформанси за специфична процедура или воздушен простор и
- значајна промена на постоечка инструментална процедура за летање е промена на карактеристиките на постоечко радио-навигациско средство кое гарантира безбедност на инструменталната процедура за летање за оперативна употреба, воведување на нова технологија, како и промена на патеката за летање за повеќе од $\pm 10^\circ$, или доколку висината на одредена точка (IAF, IF, FAF, MAPt, OCA/H) се менува за повеќе од ± 150 ft.

2. Процес на изработка, документирање, валидирање, одобрување и објавување на инструментални процедури на летање

Член 3

(1) Инструменталните процедури за летање на цивилните воздухоплови се изготвуваат согласно Регулацијата за спроведување (ЕУ) 2017/373 на Комисијата од 1 март 2017 година за утврдување на заеднички услови за даватели на услуги за управување со воздушниот сообраќај/услуги на воздухопловна навигација и останати мрежни функции за управување со воздушниот сообраќај и за нивниот надзор и за укинување на Регулацијата (ЕЗ) бр. 482/2008 и Регулациите за спроведување (ЕУ) бр. 1034/2011, (ЕУ) бр. 1035/2011 и (ЕУ) бр. 2016/1377 и за изменување на Регулацијата (ЕУ) бр. 677/2011, (Анекси од I до XII), изменета со ЕУ Регулациите 2020/469, 2020/1177, 2021/665, 2021/1338, 2022/938, 2023/203, 2023/1771, 2024/403, 2024/1111 и 2025/343 (во понатамошниот текст: ЕУ Регулацијата 2017/373) која се прифаќа и директно се применува и која е објавена на интернет страницата на Агенцијата за цивилно воздухопловство (во понатамошниот текст: Агенцијата) и ICAO Doc. 8168 OPS/611, Процедури за воздухопловна навигација - Операции на воздухоплови (Procedures for Air Navigation Services-Aircraft Operations - PANS-OPS) (во понатамошниот текст: ICAO Doc. 8168 OPS/611), кој се прифаќа и директно се применува.

(2) Условите за користење на воздушниот простор и оперативните процедури за навигација заснована на перформанси (Performance Based Navigation - PBN) се утврдени во Регулацијата за спроведување (ЕУ) 2018/1048 на Комисијата од 18 јули 2018 година за утврдување на условите за користење на воздушниот простор и оперативните процедури во врска со навигацијата заснована на перформанси, изменета со ЕУ Регулацијата 2025/520 (во понатамошниот текст: ЕУ Регулација 2018/1048), која се прифаќа и директно се применува и која е објавена на интернет страницата на Агенцијата.

(3) При примената на ЕУ Регулацијата 2017/373 и нејзините измени од член 1 на овој член, се користат Прифатливите начини на усогласување (Assertable means of compliance – AMC) и Упатствата за примена (Guidance material – GM) пропишани со Одлуката 2017/001/R и Одлуката 2015/014/R на Извршниот дирек-

тор на EASA, вклучувајќи ги нивните измени кои се однесуваат на тие ЕУ Регулации, а кои се објавени на интернет страницата на EASA и кои се прифаќаат и директно се применуваат.

Член 4

При изработката на стандардните инструментални процедури за летање на цивилните воздухоплови покрај ICAO Doc. 8168 OPS/611 и ЕУ Регулацијата 2018/1048 од член 3 на овој правилник, се користат и следните документи кои се прифатени и директно се применуваат:

а) ICAO Doc. 9371, Прирачник со модели на процедури за Holding, Reversal и Racetrack (Template Manual for Holding, Reversal and Racetrack Procedures);

б) ICAO Doc. 9274, Модел за ризик од судир (Collision Risk Model (CRM));

в) ICAO Doc. 9368, Прирачник за изработување на процедури за летање по инструменти (Instrument Flight Procedures Construction Manual);

г) ICAO Doc. 9674, Прирачник за светски геодетски систем 1984 (World Geodetic System 1984 (WGS-84) Manual);

д) ICAO Doc. 9906, Прирачник за обезбедување на квалитет за изработка на процедури за летање, Делови 1, 2, 3, 5, 6 (Quality assurance Manual for Flight Procedure Design, Volumes 1, 2, 3, 5, 6) (во понатамошниот текст: ICAO Doc. 9906);

ѓ) ICAO Doc. 9365, Прирачник за операции во секакви временски услови (All Weather Operations Manual);

е) ICAO Doc. 9613, Прирачник за навигација заснована на перформанси, Делови 1 и 2 (Performance Based Navigation Manual, Volumes 1 and 2);

ж) ICAO Doc. 9573, RNAV Операции (RNAV Operations);

з) ICAO Doc. 8697, Прирачник за изготвување на воздухопловни карти (Aeronautical Chart Manual);

с) ICAO Doc. 9905, Прирачник за изготвување на процедури (Procedures Design Manual);

и) ICAO Annex 2, Правила за летање (Rules of the Air);

ј) ICAO Annex 4, Воздухопловни карти (Aeronautical Charts);

к) ICAO Annex 5, Единици за мерење (Units of Measurement);

л) ICAO Annex 6, Операции со воздухоплов (Aircraft Operations);

љ) ICAO Annex 10, Радио - навигациски уреди (Radio Navigation Aids);

м) ICAO Annex 11, Услуги на контрола на летање (Air Traffic Services);

н) ICAO Annex 14, Volume I, Аеродроми, Дел 1 (Aerodromes);

њ) ICAO Annex 14, Volume II, Хелидроми, Дел 2 (Heliports);

о) ICAO Annex 15, Услуги на воздухопловно информирање (Aeronautical Information Services) и

п) ICAO Annex 19, Управување со безбедноста (Safety Management).

Член 5

(1) Давателот на услуги за изработка на процедури за летање изработува стандардни инструментални процедури за летање на цивилните воздухоплови на воздухопловните пристаништа кои се наменети за цивилен воздушен сообраќај, врз основа на документите од членовите 3 и 4 на овој правилник.

(2) Доколку одредена стандардна инструментална процедура за летање не може да се примени, давателот на услуги за изработка на процедури за летање, на барање на давателот на ATM/ANS услуги, корисниците на

аеродромот или операторот на аеродром, изготвува стандардна инструментална процедура за летање на цивилните воздухоплови со соодветна примена на документите од членовите 3 и 4 на овој правилник.

Член 6

(1) Процесот на изработка, документирање и валидација на процедурите за летање се состои од собирање податоци, изработка на инструменталните процедури за летање, валидација, документирање и одобрување на истите од страна на Агенцијата.

(2) Процесот на изработка на инструменталните процедури за летање започнува со собирање и оценување на влезните параметри, а завршува со проверка на податоците на земја и во воздух или со симулатор на летање (доколку е потребно), валидација, верификација, одобрување од страна на Агенцијата, како и подготовка на документацијата за објавување на инструменталните процедури.

(3) При изработката на инструменталните процедури, давателот на услуги за изработка на процедури за летање треба да обезбеди систем за проверка на квалитетот со цел да се гарантира дека секоја инструментална процедура е безбедна за употреба. Системот за проверка на квалитетот треба да опфаќа континуиран преглед, проверка, координација, верификација и валидација на клучните показатели и истиот треба да биде во согласност со ICAO Doc. 8168 OPS/611 и ICAO Doc. 9906.

Член 7

(1) Доколку постои потреба за изработка на нова инструментална процедура за летање, за значајна промена на постоечка инструментална процедура за летање, или за изработка на нестандартна инструментална процедура за летање, операторот на воздухопловот, операторот на аеродром или давателот ATM/ANS услуги треба да поднесат барање до давателот на услуги за изработка на процедура за летање.

(2) Доколку е поднесено барање согласно став (1) на овој член, давателот на услуги за изработка на процедури за летање изготвува проценка на безбедноста.

(3) Нова инструментална процедура за летање или значајна промена на постоечка инструментална процедура за летање може да се изработат од страна на давателот на услуги за изработка на процедури за летање само ако проценката на безбедноста од став (2) на овој член покаже дека истите нема да имаат негативно влијание врз прифатливото ниво на безбедност.

(4) Проценката на безбедноста од став (2) на овој член треба да ги земе предвид релевантните фактори кои се значајни за безбедноста, вклучувајќи ги, но не ограничувајќи се на:

1. видовите на воздухоплови и нивните карактеристики и перформанси, вклучувајќи ги и навигациските способности и навигациските перформанси,
2. густината и распоредот на воздушниот сообраќај,
3. сложеноста на воздушниот простор, ATS рутите, како и структурата и поделбата на воздушниот простор,
4. карактеристиките на аеродромот,
5. видот и можностите на навигациските системи на земја и
6. значајните локални или регионални податоци (на пр. препреки, инфраструктура, оперативни фактори итн.).

(5) Проценката на безбедноста за секоја нова инструментална процедура за летање или за значајна промена на постоечка инструментална процедура за летање треба да биде документирана и чувана за целиот период додека инструменталната процедура е во употреба.

Член 8

При изработката и утврдувањето на инструментална процедура на летање, дизајнерот на процедури на летање ги зема во предвид податоците и информациите утврдени согласно Правилникот за давање на ATM/ANS услуги.

Член 9

(1) Во случај кога инструменталната процедура за летање на цивилните воздухоплови или дел од инструменталната процедура навлегува во планински терен, минималната висина за надвишување на препреките (MOC) се утврдува согласно вредностите утврдени во ICAO Doc. 8168 OPS/611, под услов надморската височина да изнесува најмногу 1850 метри.

(2) Во случај кога инструменталната процедура за летање на цивилните воздухоплови или дел од инструменталната процедура навлегува во планински терен, а надморската височина е над 1850 метри, минималната висина за надвишување на препреките (MOC) се зголемува, и тоа за:

1. STAR за:
 - 50 % кога надморската височина изнесува од 1851 до 2350 метри и
 - 100% кога надморската височина изнесува повеќе од 2351 метри;
2. SID и IAP за:
 - 25 % кога надморската височина изнесува од 1851 до 2350 метри и
 - 50% кога надморската височина изнесува повеќе од 2351 метри;
3. Воздухопловни рути (En - Route) за:
 - 50 % кога надморската височина изнесува од 900 до 1500 метри и
 - 100% кога надморската височина изнесува повеќе од 1500 метри;
4. Сите останати инструментални процедури на летање (минимални секторски висини (MSA), област за визуелно маневрирање/ кружење, процедура со менување на насока (Reversal procedure), процедура за чекање (Holding procedure), процедури засновани на тактичко векторирање (ATC Surveillance minimum altitude), минимална (надморска) висина во зоната (Area minimum altitude (AMA)) и други) за 100% кога надморската височина изнесува повеќе од 1851 метри.

Член 10

(1) Во случај на ниски температури кои може да влијаат на вредностите кои ги даваат инструментите за мерење на висината, водачот на воздухоплов треба да направи корекција на OCA/H (Obstacle Clearance Altitude/Height), а посебно на податоците за:

- апсолутна/релативна висина за надвишување на препреките за почетниот и средниот сегмент од инструменталните процедури за летање;
- апсолутна/релативна висина на донесување на одлука DA/H (Decision altitude/height) или најниска апсолутна/релативна висина на спуштање MDA/H (Minimum descent altitude/height) и
- последователни апсолутни/релативни висини за повторен приод (missed approach).

(2) Во случај на векторирање на инструментален лет надвор од воздушен пат, контролорот на летање врши корекција на ефектот на ниска температура согласно документот на ICAO Doc. 8168 OPS/611, Дел 3 со цел да се одржува пропишаната надморска височина за надвишување на препреки се додека воздухопловот не достигне точка од која водачот на воздухопловот ќе продолжи со сопствена навигација на истиот.

Член 11

(1) При изработката на инструменталните процедури на летање треба се земат предвид принципите на:

1. Техниката на непрекинато искачување (CCO – Continuous Climb Operations) и
2. Техниката на непрекинато спуштање (CDO – Continuous Descent Operations).

(2) При изработката на инструменталните процедури на летање, давателот на услуги за изработка на процедури за летање треба, доколку тоа е можно, да ги усогласи процедурите со барањата од давателот на ATM/ANS услуги, корисниците на аеродромот или операторот на аеродром и да ги примени следните начела:

- дефинирање на рути за полетување и слетување над ненаселени или слабо населени подрачја, како и избегнување на чувствителни зони (како што се хемиски, гасни или други постројки) доколку е тоа можно и

- за секоја нова инструментална процедура на летање да се изврши анализа на влијанието од бучавата од воздухопловот согласно стандардите и препорачаните практики содржани во ICAO Annex 16 — Заштита на животната средина (Environmental Protection) со користење на соодветна компјутерска програма или на друг начин.

(3) Воспоставувањето на оперативни процедури за намалување на бучавата (Noise abatement procedures), доколку се смета за потребно, го иницира и утврдува операторот на аеродромот, врз основа на поплаки од локалната заедница и/или воздухопловна студија изготвена за таа цел.

(4) Воспоставените оперативни процедури од став (3) на овој член се објавуваат преку услугите за воздухопловно информирање.

Член 12

(1) Со цел да се обезбеди гаранција на квалитетот во процесот на изработка на инструменталните процедури за летање, се врши валидација на процедурите пред нивно објавување која треба да вклучува проверка на земја и доколку е потребно, валидација во воздух или со симулатор на летање. Валидацијата во воздух е задолжителна за секоја нова инструментална процедура за летање или за значајна промена на постоечка инструментална процедура за летање.

(2) Секоја проверка на земја или во воздух има за цел верификација на сите препреки, навигациски податоци, како и проценка на можноста за летање по таа процедура (летливост на инструменталната процедура за летање).

(3) Со цел проверка на навигациската база на податоци, инструменталните процедури за летање кои се базирани на GNSS можат да бидат кодирани и објавени како привремени, а картата на инструментални процедури за летање треба да содржи предупредување: „Оваа процедура е достапна само за тестирање/This procedure is available for testing purposes only”.

(4) Доколку се врши проверка на инструментална процедура за летање во воздух, за истата се водат листи за проверка на усогласеноста дадени во Прилог, кој е составен дел на овој правилник.

(5) Доколку проверката на земја ги опфати сите препреки и навигациски податоци, како и другите релевантни податоци кои инаку би се проверувале за време на проверка во воздух, преку процес на консултација помеѓу давателот на ATM/ANS услуги и Агенцијата може да се утврди дека нема потреба од проверка во воздух и за истото се известува подносителот на барањето од член 7 став (1) на овој правилник.

Член 13

(1) По изработка и валидација на инструментална процедура за летање согласно членовите 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12 на овој правилник, давателот на услуги за изработка на процедури на летање треба да достави до Агенцијата барање со документација за инструменталната процедура за летање со цел нејзино одобрување, освен во случај на помали, едноставни и рутински промени на инструменталната процедура за летање кога не е потребно да се бара одобрение, туку само да се испрати навремено известување за објавувањето на промената согласно одобрената постапка за управување со промени (пр. објавување нови SID како резултат на скратување на веќе објавени SID-ови, вклучување на сегменти кои се веќе објавени во други STAR-ови во постоечките рути на STAR со висини еднакви или поголеми од објавените, промена на идентификацијата на картата за инструментални процедури за пристапување од RNAV во RNP, отстранување на сегменти од постоечките SID/STAR рути, изработка и документирање на процедури за летање вклучувајќи активности за одржување и периодичен преглед, ажурирање на препреки, фреквенции, координати, правци, растојанија, белешки, навигациски предупредувања, усогласување со каталогот на воздухопловни податоци и слично).

(2) Со цел спроведување на анализата која е потребна за одобрување на инструментална процедура за летање, давателот на услуги за изработка на процедурите на летање треба, на барање на Агенцијата, да обезбеди увид и/или да достави:

- преглед на податоците за препреки, како и датумот на последното ажурирање и целосен преглед на податоците за препреки (ако е достапен),

- податоци за аеродромските и навигациските средства,

- дијаграм на секој сегмент и област на чекање, со приказ на доминантните препреки,

- процедурална и минимална висина за секој сегмент,

- показател за насока,

- карта која ја опишува постапката,

- текстуално или со кратенки опишани прекини на траекторијата, каде е применливо,

- придружни податоци за позицијата, како на пример координати, правци, растојанија,

- опис на методот и опциите кои се земено предвид,

- доволни детали за значајните пресметки и податоци за создавање кои ќе овозможат предлогот да биде прифатен,

- доказ за спроведената независна проверка на воздухопловната навигациска постапка,

- доказ за спроведена проверка на усогласеноста на воздухопловната навигациска постапка и картата со референтните документи и

- други релевантни информации кои се земено предвид како поддршка на барањето за одобрување/прифаќање (листа за проверка на усогласеноста на инструменталната процедура за летање во воздух).

(3) Давателот на услуги за изработка на процедури на летање ја доставува документацијата од став (2) на овој член до Агенцијата во електронски облик со checksum генериран со еден од следните алгоритми: MD5, SHA-256 или SHA-512.

(4) Со цел спроведување на проверка во воздух на инструментална процедура за летање (RNAV/RNP), истата треба претходно привремено да биде одобрена за да може да се кодира пред проверката во воздух.

(5) За трајно укинување на постоечка инструментална процедура за летање се доставува барање за одобрување до Агенцијата со образложение за причините за барањето.

(6) За привремено суспендирање на инструментална процедура за летање заинтересираното лице не бара одобрение, туку само ја известува Агенцијата на начин вообичаен во воздухопловството.

(7) На постапките за одобрување/укинување на инструментална процедура за летање супсидијарно се применуваат одредбите од Законот за општа управна постапка, освен ако не е поинаку утврдено со овој правилник.

(8) По исклучок од став (7) на овој член, во постапките кои се предвидени со овој правилник странките може да доставуваат докази за исполнетост на пропишаните услови и на англиски јазик.

(9) По исклучок од став (7) на овој член, управните постапки за одобрување на нова инструментална процедура за летање, значајна промена на постоечка инструментална процедура за летање, или нестандартна инструментална процедура за летање, се завршуваат во најкус можен рок, а најдоцна во рок од два месеци од денот на комплетно поднесена документација за соодветното барање за што Агенцијата го известува подносителот на барањето.

(10) Целокупната документација за одобрување на инструменталните процедури на летање од овој член се чуваат трајно од стана на давателот на услуги за изработка на процедури на летање и Агенцијата.

Член 14

Одобрените стандардни инструментални процедури за летање на цивилните воздухоплови се објавуваат во AIP од страна на давателот на ATM/ANS услуги.

3. Начин, постапки и услови за безбедно полетување и слетување при VFR летови

Член 15

(1) Начинот, постапките и условите за безбедно полетување и слетување при VFR летови ги утврдува операторот на аеродромот и истите како минимум опфаќаат:

- зона на аеродромот;
- насока на протегање на полетно-слетна патека;
- надморска висина на аеродромот;
- најмалку две влезно-излезни точки во зоната на аеродромот;
- приказ на школски круг за моторно и едриличарско летање;
- пилотажни зони;
- зони за скокови со подобран;
- релевантни препреки кои би влијаеле на безбедноста при полетување и слетување, при констукција на школски круг и во пилотажните зони и
- топографски обележја од значење за VFR летовите на аеродромот.

(2) Насоките од став (1) на овој член се изразуваат во однос на магнетен север кој се утврдува со мерење или со користење на Светскиот магнетен метод со висока резолуција (World Magnetic Model High Resolution (WMMHR)), за соодветниот период.

(3) Начинот, постапките и условите за безбедно полетување и слетување при VFR летови од став (1) на овој член можат да се објават од страна на операторот на аеродромот согласно Прилог 2, Дел 2 на Правилникот за аеродроми и препреки.

Член 16

(1) За начинот, постапките и условите за безбедно полетување и слетување при VFR летови од член 15 на овој правилник, операторот на аеродромот треба да добие мислење од давателот на ATM/ANS услуги.

(2) Операторот на аеродромот ги доставува начинот, постапките и условите за безбедно полетување и слетување при VFR летови и мислењето од став (1) на овој член до Агенцијата за одобрување.

(3) За секоја промена на начинот, постапките и условите за безбедно полетување и слетување при VFR летови од член 15 на овој правилник, операторот на аеродромот треба да постапи согласно ставовите (1) и (2) од овој член.

(4) На постапката за одобрување на начинот, постапките и условите за безбедно полетување и слетување при VFR летови соодветно се применуваат одредбите од член 13 ставовите (7), (8) и (9) од овој правилник.

Член 17

(1) Начинот, постапките и условите за безбедно полетување и слетување при VFR летови се објавуваат во Оперативниот прирачник за аеродром кој го изготвува операторот на аеродромот. Операторот на аеродромот може да ги објави начинот, постапките и условите за безбедно полетување и слетување при VFR летови и согласно упатство за VFR карти изготвено од страна на Агенцијата.

(2) Начинот, постапките и условите за безбедно полетување и слетување при VFR летови може да се објават и на интернет страницата на операторот на аеродромот и во тој случај операторот на аеродромот одговара за интегритетот на податоците.

4. Преодни и завршни одредби

Член 18

(1) Одредбата од член 11, став (2), точка 2 од овој правилник ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2028 година.

(2) Одредбите од членовите 15, 16 и 17 од овој правилник ќе отпочнат да се применуваат од 1 јули 2026 година.

Член 19

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за постапки, процедури и минимум услови за безбедно полетување и слетување на воздухопловите („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 294/21).

Член 20

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 10-938/3
24 декември 2025 година
Скопје

Директор на Агенција
за цивилно
воздухопловство,
Драги Стојаноски, с.р.

ПРИЛОГ

ПРОВЕРКА ВО ВОЗДУХ НА ИНСТРУМЕНТАЛНА ПРОЦЕДУРА ЗА ЛЕТАЊЕ СТАНДАРДНА ИНСТРУМЕНТАЛНА ПРОЦЕДУРА ЗА ПОЛЕТУВАЊЕ (SID)/ СТАНДАРДНА ИНСТРУМЕНТАЛНА ПРОЦЕДУРА ЗА ПРИСТИГНУВАЊЕ (STAR)			
ЛОКАЦИЈА		ИКАО ИДЕНТИФИКАЦИЈА	
ИМЕ НА ПРОЦЕДУРАТА			
ТИП НА ВОЗДУХОПЛОВ		ПИЛОТ	
МЕТОД (ОДБЕРЕТЕ ЕДЕН)			
☐	ВО ЖИВО	☐	СИМУЛАТОР
☐		☐	КАНЦЕЛАРИСКА ПРОВЕРКА
ПРИЧИНА ЗА ПРОВЕРКА ВО ВОЗДУХ ☐ нова процедура ☐ проценка на безбедноста поради несреќа/инцидент ☐ ревидирана процедура ☐ проценка на безбедноста поради извештаи/повратни информации ☐ друго, наведете: _____			
КОМЕНТАРИ/ ЗАГРИЖЕНОСТ НА СПЕЦИЈАЛИСТОТ ПО PANS-OPS			
SAT	UNSAT		ЗАБЕЛЕШКИ
		МАНЕВРИРАЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВ	
		ОГРАНИЧУВАЊА НА ВИСИНА	
		ПРИЕМ НА NAVAI D	
		РАБОТЕН КАПАЦИТЕТ ВО ПИЛОТСКА КАБИНА	
		НАДВИШУВАЊЕ НАД ПРЕПРЕКИ	
		ЛЕСНО ЗА РАЗБИРАЊЕ	
КОМЕНТАРИ ОД ПИЛОТ ЗА ПРОВЕРКАТА ВО ВОЗДУХ:			
ВРЗ ОСНОВА НА СПРОВЕДЕНАТА ПРОВЕРКА ВО ВОЗДУХ И ОВАА ЧЕКЛИСТА, СМЕТАМ ДЕКА ГОРЕНАВЕДЕНАТА ИНСТРУМЕНТАЛНА ПРОЦЕДУРА ЗА ЛЕТАЊЕ МОЖЕ ДА СЕ ЛЕТА			
ПОТПИС			ДАТУМ
ИМЕ И РАНГ		ДЕЖУРЕН ТЕЛЕФОН	ЕДИНИЦА

В. ВИСИНИ ЗА МАНЕВРИРАЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВОТ							
3. ОД FAF ДО MAP. КОМЕНТАРИ/ ЗАГРИЖЕНОСТ ОД СПЕЦИЈАЛИСТОТ ПО PANS-OPS И ОД ПИЛОТОТ (ПРОДОЛЖУВА НА ОДДЕЛЕН ЛИСТ ХАРТИЈА):							
ОД FAF ДО MAP	SAT	UNSAT	ЗАБЕЛЕШКИ				
А. НАДВИШУВАЊЕ НАД ПРЕПРЕКИ							
Б. УСОГЛАСУВАЊЕ НА КУРСОТ ПРИ ЗАВРШЕН ПЕРИОД							
В. МАНЕВРИРАЊЕ СО ВОЗДУХОПЛОВИ							
Г. ТОЧКА НА ВИЗУЕЛНО ПОНИРАЊЕ/СПУШТАЊЕ (VDP)							
Д. ЛОКАЦИЈА НА MAP							
Ѓ. РАБОТЕН КАПАЦИТЕТ ВО ПИЛОТСКА КАБИНА							
Е. СТЕПЕН НА ПОНИРАЊЕ/СПУШТАЊЕ							
Ж. ПРИЕМ НА NAVAI D							
З. ПРИЕМ НА NAVAI D							
И. МИНИМУМИ ЗА СЛЕТУВАЊЕ							
Ј. КОМУНИКАЦИИ СО АТС							

4. НЕУСПЕШЕН ПРИОД: КОМЕНТАРИ/ ЗАГРИЖЕНОСТ ОД СПЕЦИЈАЛИСТОТ ПО RANS-OPS И ОД ПИЛОТОТ (ПРОДОЛЖУВА НА ОДДЕЛЕН ЛИСТ ХАРТИЈА):

НЕУСПЕШЕН ПРИОД	SAT	UNSAT	ЗАБЕЛЕШКИ	НЕУСПЕШЕН ПРИОД	SAT	UNSAT	ЗАБЕЛЕШКИ
А. РАЗБИРЛИВО				Д. РАБОТЕН КАПАЦИТЕТ ВО ПИЛОТСКА КАБИНА			
Б. МАНЕВЕРИРАЊЕ СО ВОЗДУХОПЛОВИ				Ѓ. КОМУНИКАЦИИ СО АТС			
В. НАДВИШУВАЊЕ НАД ПРЕПРЕКИ				Е. СТЕПЕН НА ИСКАЧУВАЊЕ			
Г. ПРИЕМ НА NAVAIД							

5. ОБЛАСТИ ЗА КРУЖЕЊЕ. КОМЕНТАРИ/ ЗАГРИЖЕНОСТ ОД СПЕЦИЈАЛИСТОТ ПО RANS-OPS И ОД ПИЛОТОТ (ПРОДОЛЖУВА НА ОДДЕЛЕН ЛИСТ ХАРТИЈА):

ОБЛАСТИ ЗА КРУЖЕЊЕ	SAT	UNSAT	ЗАБЕЛЕШКИ
А. МАНЕВЕРИРАЊЕ СО ВОЗДУХОПЛОВИ			
Б. НАДВИШУВАЊЕ НАД ПРЕПРЕКИ			
В. ОТСУСТВО НА ОПТИЧКИ ИЛУЗИИ			
Г. КОМУНИКАЦИИ СО АТС			

6. ДОПОЛНИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ:

СМЕТАМ ДЕКА ГОРЕНАВЕДЕНАТА ИНСТРУМЕНТАЛНА ПРОЦЕДУРА ЗА ЛЕТАЊЕ МОЖЕ ДА СЕ ЛЕТА И ДЕКА ГИ ЗАДОВОЛУВА ПРОПИШАНИТЕ УСЛОВИ

ПОТПИС	ДАТУМ
ИМЕ И РАНГ ОТПЕЧАТЕНО / НАПИШАНО	ДЕЖУРЕН ТЕЛЕФОН
	ЕДИНИЦА